

על הדרך

בבנין היהודע כתוב טעם למספר כ"ב אלףים, כנגד כ"ב אותיות התורה, שישראל אחוזים בכ"ב אותיות התורה, וכמ"ש המקובלים ישראל ראי עתות ייש ששים ר' בוא איזיות לתורה.

★ ★

בגמ' : אין שכינה שורה בפחות משבטי רכבות ושתי אלפיים.

והקשו התוס' דהא כל כי עשרה שכינה שורה שရיא.
עיי' בספר מדרש שמואל (פ"ג דאבות מ"ז) זוז"ל: יש להבין דלאשומען ריק באחד שהשכינה עמו וכ"ש שנים או חמישה או עשרה. אמנם העניין שאף שכולם שווים לטובה בזה השכינה שורה ביןיהם, עכ"ז יש הפרש והדרגות ביןיהם, ולכן הוצרך לדרש בפ"ע, ועשרה שיווקים ועוסקים בתורה הוא היתו מעולה שככלון כי הש"ית אינו יושב אלא עומד על עמדתו, וככיבול הקב"ה עומד והם יושבים, שנא' אלקים נצב בעדרת כל ונצב לשון עמוד משא"כ בחמשה, עכ"ד. הרי שדרגות יש בגילוי שכינה.

ועי' ברש"ש (סוכה נ"ג). שכח על מש"כ ברש"י שהיתה שכינה בבית שני, שהרי ביוםא אמרי (כ"א:) שבבית שני חסירה שכינה, ותירץ דקצת שכינה היה.

ויעין עניין זה באוה"ח הקדוש ריש פ' וזהת הברכה עהפ"ס "ד' מסני בא".

★ ★

בגמ' : דריש ר' דוסתאי דמן בירוי ובנחתה יאמר שובה ד' רכבות אלפי ישראל למדך שאין שכינה שורה על ישראל פחות משני אלפיים ושני רכבות חסר אחת והיתה אשה מעוברת ביןיהם וראוייה להשלים ונבח בה לב והפללה נמצאה זה גורם לשכינה שתסתתק מישראל.

לגביו הרין שאסור להתריע ולזעוק בשבת הביא המגן אברהם בסוף סי' רפ"ח מביאורי הסמ"ג לר' יוסף שלמלקה של לילד לכו"ע מותר להתפלל (והובא דבריו בארכיות בಗליון שם בדף"ח) מפני שהעולם נידון על שם רוכבו, ולפעמים העולם הוא מחיצה צדיקים ומהיצה רשעים, וכשנולד תינוק זה, נמצא מכרייע את הCEF, שהרי תינוק זה הוא צדיק באותו שעה, ואף אם בסופו של דבר הוא יחתא, מ"מ האדם נידון לפי מעשי.

ויעו'' בשיטמ"ק דהביא לגאון שכ' בזה"ל, שמסתפרקן לפנים כנגד המצח ומגדלים שער לאחר כנגד העורף יש בו משום דרכי האמורין דמיוחז כמגדל בלורית עכ"ל, ומבואר כפ"א דרש"י.

ברמבר'ם ברפ"א דע"ז כ' בזה"ל, אין הולcin בחוקות הגויים וכו' ולא יגלה מן הצדדין וניה השיער באמצעות כמו שהן עושין, וזה הוא הנקרא בלורית, ולא יגלה השיער מכגנד פניו לאוון וניה הפרע מלאחריו בדרך שהן עושין עכ"ל, וע"ש בכ"מ שכ' דמש"כ דאסור לגרל בלורית מדרתニア בפרק א"מ [ע"ז כת]. וכו' וטעמא משום דלשם ע"ז הוא מגדרה אסור היישרל להדרמות להם בה, ומ"ש ולא יגלה השער מכגנד פניו וכו' בב"ק ס"פ מרובה ובסוטה פרק ע"ע תנייא המספ"ר קומי ה"ז מדרכי האמורין, ומפרש ובינו מספ"ר קומי לצד הפנים ומניה הפרע מאחריו וכן פירושי והערוך עכ"ל, יעוז'ש והיינו דהרבמ"ק פ"י דהו ב' בדברים א' לגדר "בלוריות" וב' לגלה השער מכגנד פניו ולהניח מלאחריו, אך רשי' בפ"א והשיטמ"ק ס"ל דקומי היינו בלורית, ובפ"ב פ"י כהרמבר'ם.

ויעו'' בר"ף וברא"ש שלא הביאו זה דבעולם אסור לספר קומי ולקרובי מלכות מותר, וצ"ע אמאי המשיטו זה. (נוות צופים)

★ ★

בגמ' : ובנחתה יאמר שובה ד' רכבות אלפי ישראל למדך שאין שכינה שורה על ישראל פחות משני אלפיים ושני רכבות חסר אחת והיתה אשה מעוברת ביןיהם וראוייה להשלים ונבח בה לב והפללה נמצאה זה גורם לשכינה שתסתתק מישראל.

יש ליתן טעם למה דוקא כ"ב אלף. בעיון יעקב (יבמות סג, ב) כתוב על כך טעם יפה, דהנה שלמה המלך אומר (קהלת ז, כח), 'אדם אחד אלף מצאתי', נמצא אם כן שבציבור של כ"ב אלף אנשים, יש כ"ב בני אדם ישראל והגויים, שהם כנגד כ"ב אותיות התורה, ולכן דוקא במקום שיש כ"ב אלף מישראל שכינה שורה השכינה.

רמז נאה נמצא לכך בדברי הכתוב (בראשית מה, כ) 'בן יברך ישראל', 'בר' בגימטריה כ"ב, לכל אחד מישראל יש לו אחיזה באות מן התורה.